

Mística conilla

Llorenç Capdevila / Diari *El Segre*

Vaig descobrir la prosa vigorosa de Jordi Lara fa vuit o nou anys, quan va publicar *Una màquina d'espavilar ocells de nit* (Edicions de 1984), un recull de narracions interrelacionades on desafia l'obsessió cosmopolita i multicultural (producte d'un progressisme mal entès i acomplexat, que parteix d'una evident falta d'amor propi) amb set relats que giren al voltant del món de la sardana (reinterpretant-lo, des de la modernitat), escrits amb un llenguatge sòlid i una consistència narrativa sorprenent.

A *Mística conilla*, publicat el novembre passat a Edicions de 1984, Lara ofereix sis relats de mida mitjana, entre 20 i 50 pàgines, que sobrepassen les limitacions d'aprofundiment del relat breu i ratllen la complexitat de la novel·la. El primer, *Lo matí de ma infantesa*, recrea l'aventura d'un infant que (desafiant la lògica temporal) descobreix la poesia quan passa una tarda ni més ni menys que amb Jacint Verdaguer, també infant. *Zapatos de boscal* és una història intel·ligent sobre la identitat, una reflexió sobre el país i sobre un mateix, i mostra el procés sobiranista des d'una òptica literària insòlita. *Dasha Biryuk* parteix del suïcidi d'una directora de cinema russa just després d'estrenar, en un festival coreà, una pel·lícula artísticament ambiciosa, "tan definitiva que torni redundant tot l'art posterior", i planteja qüestions pròximes a la postmodernitat, com el paper de l'artista en la creació. El narrador d'*Un conte de fades* (en primera persona, com quasi tota la resta) es retroba amb un oncle que acaba d'abandonar la dona per una dona d'aigua, i, al capdavall, descobreix que tant ell com l'oncle necessiten fer net dels fantasmes del passat. *Scherzo per a bandoneó* és un divertimento metaliterari que recrea una hipotètica anada al cinema de Jorge Luís Borges, ja cec, i la trobada amb l'acomodador que li explica la pel·lícula. Finalment, el relat que dona títol al llibre, *Mística conilla*, parteix d'un plantejament costumista (una trobada d'exalumnes, "una tragicomèdia de nens grans lluitant a crits en el xivarri d'un restaurant per a grups, per demostrar als altres, i sobretot a si mateixos, que els ha anat prou bé la vida"), per oferir una visió desencantada i cínica del pas dels anys i acabar fent una reivindicació que, al capdavall, és present a tot el llibre: la importància de la ficció.

Tot i que es tracta de sis contes totalment independents, per les pàgines de *Mística conilla* hi planen algunes constants que donen unitat al conjunt: la necessitat d'evadir-se (tornant al paradís de la infantesa, o bé vivint a dins d'una llegenda –rural o urbana—, o a través dels somnis), la pèrdua de la innocència o el lllindar (no sempre fàcil de descobrir) entre la realitat i la ficció.